

Warszawa, dnia 31 marca 2016 r.

Poz. 12

**DECYZJA NR 95
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 25 marca 2016 r.

w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym w zakresie profilaktyki społecznej

Na podstawie § 54 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. Nr 126, poz. 877, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. Określa się program nauczania na kursie specjalistycznym w zakresie profilaktyki społecznej.

§ 2. Realizację kursu, o którym mowa w § 1, powierza się Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, Szkole Policji w Katowicach i Szkole Policji w Słupsku.

§ 3. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

p.o. Komendant Główny Policji

z up. Zastępca Komendanta Głównego Policji

insp. Jan LACH

¹⁾Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1644, z 2008 r. Nr 180, poz. 1116, z 2010 r. Nr 209, poz. 1381, z 2012 r. poz. 899, z 2014 r. poz. 1312 oraz z 2015 r. poz. 593.

Załącznik do decyzji nr 95
Komendanta Głównego Policji
z dnia 25 marca 2016 r.

**PROGRAM NAUCZANIA
NA KURSIE SPECJALISTYCZNYM W ZAKRESIE
PROFILAKTYKI SPOŁECZNEJ**

SPIS TREŚCI

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE KURSU

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu i organizacja zajęć
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Układ strukturalny jednostek metodycznych i cele główne kształcenia
8. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia
9. Wewnętrzny układ realizacji treści programowych
10. Pomoce dydaktyczne
11. Forma zakończenia kursu

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Program nauczania na kursie specjalistycznym w zakresie profilaktyki społecznej, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Absolwent kursu będzie przygotowany do wykonywania w jednostce organizacyjnej Policji zadań, w zakresie profilaktyki społecznej, a w szczególności do:

- inicjowania oraz organizowania działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałania w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi oraz organizacjami społecznymi,
- rozpoznawania zagrożeń i przeciwdziałania przyczynom ich powstawania,
- inicjowania oraz organizowania działań społeczności lokalnych mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz innym zjawiskom kryminogennym,
- udziału w tworzeniu lokalnych strategii zapobiegania przestępczości i budowania programów profilaktycznych.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowani są policjanci, którzy pełnią służbę w komórkach organizacyjnych do spraw prewencji kryminalnej lub wykonują zadania z zakresu profilaktyki społecznej.

4. System prowadzenia kursu

Kurs prowadzony jest w systemie stacjonarnym.

5. Czas trwania kursu i organizacja zajęć

Czas trwania kursu wynosi 10 dni. Realizacja programu wymaga przeprowadzenia 78 godzin lekcyjnych. Na całkowity wymiar czasu kursu składają się:

PRZEDSIĘWZIĘCIA	CZAS REALIZACJI W GODZ. LEK.
Rozpoczęcie i zapoznanie się z organizacją kursu	1
Zajęcia programowe	76
Zakończenie kursu	1
Ogółem	78

Zajęcia programowe realizowane są w wymiarze nieprzekraczającym 40 godzin lekcyjnych tygodniowo.

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach, których liczebność, z uwagi na cele dydaktyczne oraz efektywność stosowanych metod kształcenia, nie powinna przekraczać 16 osób.

7. Układ strukturalny jednostek metodycznych i cele główne kształcenia

BLOK	ZAGADNIENIE	CZAS REALIZACJI W GODZINACH LEKCYJNYCH
I. SYSTEM OCHRONY PORZĄDKU PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI	1. Zarys systemu ochrony bezpieczeństwa publicznego	2
	2. Właściwość i kompetencje podmiotów systemu ochrony bezpieczeństwa na poziomie lokalnym	2
	3. Policja w systemie profilaktyki społecznej	5
	Razem:	9
II. KOMUNIKACJA SPOŁECZNA	1. Podstawy komunikowania społecznego	4
	2. Komunikowanie się – aspekty praktyczne	8
	3. Policja w mediach	18
	Razem:	30
III. PROJEKTOWANIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH, ANALIZA ZAGROŻEŃ	1. Wprowadzenie do tematyki badań społecznych	3
	2. Metodyka rozwiązywania problemów kryminalnych	4
	3. Analiza zagrożeń jako podstawa planowania działań profilaktycznych	6
	4. Planowanie działań profilaktycznych	6
	5. Realizacja i monitorowanie działań profilaktycznych	9
	6. Ocena działań profilaktycznych	9
	Razem:	37
Razem BLOK I-III:	76	

8. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia

Zajęcia są prowadzone przez nauczycieli, którzy specjalizują się w tematyce objętej programem kursu. Zajęcia mogą być realizowane przy współudziale przedstawicieli innych jednostek organizacyjnych Policji oraz instytucji pozapolicyjnych. Dopuszczalne jest podczas prowadzenia zajęć regulowanie czasu ich trwania w danym bloku zagadnieniowym w sposób zapewniający osiągnięcie zakładanych celów, z zastrzeżeniem rozpoczęcia kolejnej jednostki metodycznej w czasie przyjętym w rozkładzie zajęć programowych.

Wskazane w programie metody realizacji zajęć są rekomendowane do osiągnięcia zakładanych celów kształcenia. Prowadzący zajęcia może wybrać inną metodę gwarantującą osiągnięcie celów kształcenia oraz w sposób elastyczny dobierać kolejność realizowanych zagadnień. Układ godzinowy i dzienny oraz regulacja przerw powinny być dostosowane do progresji treści kształcenia, dynamiki zajęć oraz efektów pracy grupy.

W przypadku zajęć praktycznych liczba nauczycieli, wynika ze sposobu realizacji zajęć oraz przyjętych założeń do stosowanej metody. W Bloku nr II temat 2 zatytułowany „Komunikowanie się – aspekty praktyczne” oraz temat nr 3 „Policja w mediach” ze względu na treści kształcenia oraz wskazówki metodyczne określone w programie, powinno prowadzić dwóch nauczycieli policyjnych.

9. Wewnętrzny układ realizacji treści programowych

GODZ. ZAJĘĆ	I TYDZIEŃ		II TYDZIEŃ							
	rozpoczęcie	I/3	II/2	II/3	III/2	III/3	II/3	III/4	III/5	III/6
1.	II/1	I/3	II/2	II/3	III/2	III/3	II/3	III/4	III/5	III/6
2.	II/1	I/3	II/2	II/3	III/2	III/3	II/3	III/4	III/5	III/6
3.	II/1	I/3	II/2	II/3	III/2	III/3	II/3	III/4	III/5	III/6
4.	II/1	I/3	II/2	II/3	III/2	III/3	II/3	III/4	III/5	III/6
5.	II/1	I/3	II/2	II/3	III/3	II/3	II/3	III/5	III/5	III/6
6.	I/1	II/2	II/3	III/1	III/3	II/3	II/3	III/5	III/6	III/6
7.	I/1	II/2	II/3	III/1	-	II/3	III/4	III/5	III/6	zakończenie
8.	I/2	II/2	II/3	III/1	-	II/3	III/4	III/5	III/6	-
9.	I/2	-	-	-	-	-	-	-	-	-

10. Pomoce dydaktyczne

Do osiągnięcia celów kształcenia niezbędne jest zapewnienie niżej wymienionego wyposażenia:

LP	NAZWA WYPOSAŻENIA	LICZBA NA GRUPĘ SZKOLENIOWĄ
1.	Laptop	1 szt.
2.	Projektor multimedialny	1 szt.
3.	Tablica	1 szt.
4.	Tablica flipchart	1 szt.
5.	Arkusze papieru do tablicy flipchart	1 kpl.
6.	Pisaki	6 szt.
7.	Kamera	1 szt.
8.	TV	1 szt.
9.	Mikrofon	1 szt.

11. Forma zakończenia kursu

Wiedza i umiejętności słuchacza podlegają ocenie. Warunkiem ukończenia kursu jest zaliczenie wszystkich ćwiczeń przewidzianych w programie.

Do oceny stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się wyłącznie dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.).

Absolwent kursu otrzymuje świadectwo ukończenia kursu, na którym w miejscu ogólnego wyniku nauki umieszcza się wpis „pozytywnym”.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

BLOK NR I: SYSTEM OCHRONY PORZĄDKU PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI

Po zrealizowaniu tematów w bloku I słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować system funkcjonowania podmiotów ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli i zdefiniować podstawowe pojęcia,
- wymienić cechy społeczeństwa obywatelskiego,
- scharakteryzować ideę partycypacji społeczeństwa obywatelskiego,
- wskazać i opisać ogólny zarys kompetencji organów administracji państwowej,
- omówić zadania samorządu terytorialnego w zakresie ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego,
- scharakteryzować kompetencje organów kontroli i inspekcji,
- wskazać podstawy prawne policyjnych działań profilaktycznych,
- scharakteryzować główne kierunki policyjnych działań profilaktycznych w Polsce,
- scharakteryzować lokalny podsystem ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

TEMAT 1: Zarys systemu ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli

Zagadnienia	Czas realizacji	Metoda realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Ochrona porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli w Polsce – zarys pojęciowy	2	wykład	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawić w zarysie istotę ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli w Polsce, - zdefiniować podstawowe pojęcia związane z tym obszarem zagadnieniowym, - scharakteryzować system podmiotów ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, - omówić cechy społeczeństwa obywatelskiego, - przedstawić ideę partycypacji społeczeństwa obywatelskiego.
2. Sektor obywatelski, komercyjny i samorządowy w systemie ochrony bezpieczeństwa publicznego			
3. Partycypacja społeczna w ochronie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli			

TEMAT 2: Właściwość i kompetencje podmiotów systemu ochrony bezpieczeństwa na poziomie lokalnym

Zagadnienia	Czas realizacji	Metoda realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Samorząd terytorialny i samorządowe formacje porządkowe	2	pogadanka, dyskusja	<ul style="list-style-type: none"> - omówić ze słuchaczami zadania samorządu terytorialnego w zakresie ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego, - scharakteryzować kompetencje organów kontroli i inspekcji.
2. Organy kontroli, inspekcje i straże			

TEMAT 3: Policja w systemie profilaktyki społecznej

Zagadnienia	Czas realizacji	Metoda realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Podstawy organizacyjne policyjnych działań profilaktycznych	5	ćwiczenia, praca z tekstem (materiał źródłowy), pogadanka	<ul style="list-style-type: none">- polecić słuchaczom, by w oparciu o materiały źródłowe wskazali podstawy prawne policyjnych działań profilaktycznych,- omówić strategię działania Policji w zakresie działań profilaktycznych,- polecić słuchaczom omówienie i przedstawienie głównych kierunków policyjnych działań profilaktycznych w Polsce,- ocenić wypowiedzi słuchaczy,- polecić słuchaczom graficzne przedstawienie lokalnego podsystemu ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.
2. Główne kierunki policyjnych działań profilaktycznych w Polsce			
3. Lokalny podsystem ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli			

BLOK II. KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

Po zrealizowaniu tematów w bloku II słuchacz będzie potrafił:

- omówić elementy składowe, cechy i sposoby procesu komunikacyjnego,
- określić cele, poziomy, kanały, formy i typy komunikacji,
- wskazać cechy skutecznego komunikowania się,
- omówić sposoby skutecznego komunikowania się,
- przedstawić rodzaje barier komunikacyjnych i sposoby ich eliminowania,
- prowadzić konwersacje na tematy zawodowe i związane z życiem codziennym,
- umiejętnie dyskutować na tematy zawodowe, społeczne i związane z życiem codziennym,
- wystąpić publicznie,
- skutecznie przekonywać przy użyciu technik perswazji,
- kreować wizerunek własny oraz wizerunek organizacji,
- udzielać informacji przedstawicielom środków masowego przekazu,
- korzystać z systemu medialnego w komunikowaniu się.

TEMAT 1: Podstawy komunikowania społecznego

Zagadnienia	Czas realizacji	Metoda realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Elementy składowe procesu komunikacyjnego	4	pogadanka, dyskusja, praca w grupach	<ul style="list-style-type: none"> - omówić elementy składowe, cechy i sposoby realizacji procesu komunikacyjnego, - określić cele, poziomy, kanały, formy i typy komunikacji, - wskazać cechy i omówić sposoby skutecznego komunikowania się, - przedstawić rodzaje barier komunikacyjnych i omówić sposoby ich eliminowania.
2. Cechy i sposoby w procesie komunikowania			
3. Cele, poziomy, kanały, formy i typy komunikacji			
4. Systemy społecznego komunikowania się i usytuowanie w nich komunikowania się Policji ze społeczeństwem			
5. Bariery komunikacyjne			

TEMAT 2: Komunikowanie się – aspekty praktyczne

Zagadnienia	Czas realizacji	Metoda realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Sztuka konwersacji oraz prowadzenie i udział w dyskusji	8	ćwiczenia, warsztat, praca w grupach	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzić ćwiczenia dotyczące konwersacji i prowadzenia dyskusji na tematy zawodowe, społeczne i związane z życiem codziennym, - polecić słuchaczom, by przygotowali i wygłosili przemówienie na wybrany temat, - ocenić prace słuchaczy, omówić mocne i słabe strony wystąpień słuchaczy.
2. Wystąpienia publiczne			
3. Skuteczne przekonywanie			

TEMAT 3: Policja w mediach

Zagadnienia	Czas realizacji	Metoda realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Kreowanie wizerunku własnego i organizacji	18	pogadanka, dyskusja, praca w grupach, ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none">- przedyskutować ze słuchaczami kwestie dotyczące umiejętnego budowania wizerunku własnego i organizacji,- omówić zasady udzielania informacji przedstawicielom środków masowego przekazu,- scharakteryzować wpływ mediów na kształtowanie opinii społecznej,- przeprowadzić ćwiczenia, podczas których słuchacze będą doskonalić umiejętności udzielania informacji środkom masowego przekazu.
2. Metody i techniki udzielania informacji przedstawicielom środków masowego przekazu			
3. Wpływ mediów na kształtowanie opinii społeczeństwa z uwzględnieniem mediów społecznościowych			

BLOK III. PROJEKTOWANIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Po zrealizowaniu tematów w bloku III słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować metody, techniki i narzędzia badawcze,
- zinterpretować wyniki badań,
- zdefiniować pojęcie jakości,
- wymienić i scharakteryzować zasady prowadzenia działań profilaktycznych,
- wymienić i scharakteryzować wybrane metodyki rozwiązywania problemów,
- wyjaśnić pojęcie problemu kryminalnego,
- omówić typologię zachowań antyspołecznych,
- wskazać potencjalne źródła informacji o problemie kryminalnym,
- omówić proces analizowania problemów kryminalnych oraz omówić wybrane techniki wsparcia tego procesu,
- zastosować na wybranym przykładzie proces analizy problemu kryminalnego,
- wskazać różnice pomiędzy strategiami rozwiązywania problemów,
- scharakteryzować wybrane techniki prewencji sytuacyjnej,
- scharakteryzować proces definiowania kluczowych elementów projektu,
- scharakteryzować proces planowania działań profilaktycznych,
- na wybranym przykładzie zaplanować działania profilaktyczne,
- wykonać macrycę logiczną projektu,
- wskazać źródła dobrych praktyk.

TEMAT 1: Wprowadzenie do tematyki badań społecznych

Zagadnienia	Czas realizacji	Metoda realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Badania jakościowe i ilościowe	3	wykład, pogadanka, dyskusja	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawić typologię badań społecznych, - scharakteryzować wybrane metody, techniki i narzędzia badawcze.
2. Metody badań i ich rodzaje			
3. Wybrane narzędzia badawcze			
4. Wykorzystanie badań społecznych dotyczących bezpieczeństwa obywateli			

TEMAT 2: Metodyka rozwiązywania problemów kryminalnych

Zagadnienia	Czas realizacji	Metoda realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Jakościowe ujęcie problematyki ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli	4	pogadanka, dyskusja	<ul style="list-style-type: none"> - odwołać się do doświadczenia życiowego słuchaczy i przeprowadzić dyskusję na temat pojęcia jakości, - przedstawić problematykę ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli w ujęciu jakościowym, - omówić cykl Deminga, - przedstawić zasady prowadzenia działań profilaktycznych, - przedstawić wybrane metodyki rozwiązywania problemów.
2. Ogólne zasady prowadzenia działań profilaktycznych			
3. Metodyki rozwiązywania problemów			

TEMAT 3: Analiza zagrożeń jako podstawa planowania działań profilaktycznych

Zagadnienia	Czas realizacji	Metoda realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Identyfikacja problemów dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli	1	pogadanka, studium przypadku	<ul style="list-style-type: none"> - odwołać się do doświadczenia zawodowego słuchaczy, - omówić pojęcie problemu kryminalnego, - polecić słuchaczom wypracowanie w podgrupach i scharakteryzowanie typologii zachowań antyspołecznych oraz wskazanie potencjalnych źródeł informacji o problemie kryminalnym, - skomentować, podsumować i ocenić wyniki pracy słuchaczy.
2. Analizowanie problemów dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli	5	wykład, ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> - omówić proces analizowania problemów kryminalnych oraz omówić wybrane techniki wsparcia tego procesu, - zrealizować ćwiczenia polegające na przeprowadzeniu przez słuchaczy (na wybranym przykładzie) procesu analizy problemu kryminalnego.

TEMAT 4: Planowanie działań profilaktycznych

Zagadnienia	Czas realizacji	Metoda realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Strategie rozwiązywania problemów	1	pogadanka, dyskusja, praca w grupach, ćwiczenia	- zapoznać słuchaczy ze strategiami rozwiązywania problemów,
2. Metody i techniki prewencji sytuacyjnej			- uwypuklić różnice pomiędzy strategiami rozwiązywania problemów,
3. Definiowanie podstawowych elementów projektu działań profilaktycznych	5		- scharakteryzować metody i techniki prewencji sytuacyjnej,
4. Planowanie działań profilaktycznych			- scharakteryzować proces definiowania kluczowych elementów projektu działań profilaktycznych,
			- przeprowadzić ćwiczenia, podczas których w oparciu o uprzednio przygotowane założenia słuchacze zdefiniują kluczowe elementy projektu,
			- scharakteryzować proces planowania działań,
			- przeprowadzić i ocenić ćwiczenia, podczas których słuchacze (na wybranym przykładzie) zaplanują działania profilaktyczne.

TEMAT 5: Realizacja i monitorowanie działań profilaktycznych

Zagadnienia	Czas realizacji	Metoda realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Logika projektu	6	pogadanka, dyskusja, praca w grupach, ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> - omówić na czym polega logika projektu, - zaprezentować schematy logiki projektu, - omówić matrycę logiczną projektu, - przeprowadzić ćwiczenia, podczas których słuchacze wykonają matrycę logiczną projektu, ocenić prace słuchaczy, - przedstawić wybrane projekty z zakresu zapobiegania przestępczości (słuchacze wykorzystają własne doświadczenia z tego zakresu), - wskazać bazy danych o projektach z zakresu zapobiegania przestępczości.
2. Monitorowanie przebiegu działań profilaktycznych. Wybrane projekty z zakresu zapobiegania przestępczości.	3		

TEMAT 6: Ocena działań profilaktycznych

Zagadnienia	Czas realizacji	Metoda realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Proces oceny działań profilaktycznych	3	pogadanka, dyskusja, praca w grupach, ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> - omówić proces oceny działań profilaktycznych, - przeprowadzić ćwiczenia, podczas których słuchacze przygotowują ocenę planowanych działań profilaktycznych ze wskazaniem kryteriów, wskaźników i narzędzi pomiarowych, które przy tej ocenie wykorzystują,
2. Kryteria oceny			
3. Określenie wskaźników			
4. Opracowanie narzędzi pomiarowych	6		<ul style="list-style-type: none"> - polecić słuchaczom, by na podstawie uprzednio przygotowanych założeń przygotowali i zaprezentowali koncepcję projektu działań profilaktycznych, - ocenić projekt wykonany przez słuchaczy.
5. Prezentacja przygotowanych koncepcji działań profilaktycznych			